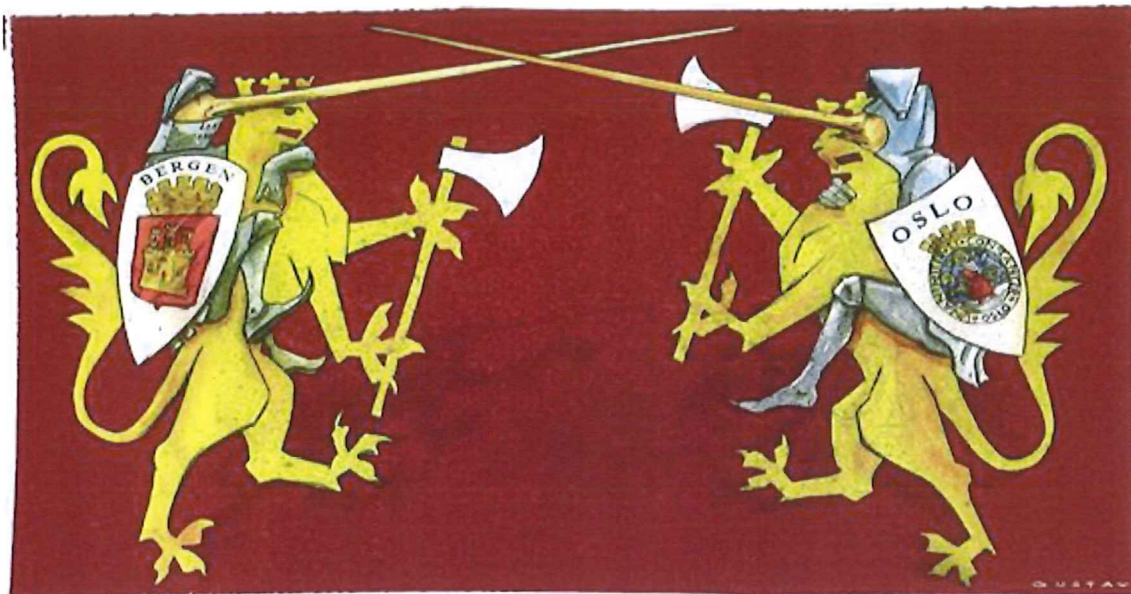


Hva er det med Bergen?



Mange kjenner verselinjen «Vi e'kje fra Norge, vi e' fra Bergen».

Som skoleelev på tur til Bergen: tomme brusflasker, kjøpt underveis, ble nøye vurdert av bergenske kjøpmenn før pant ble utbetalt.

Min far uttalte etter et opphold i Vestlandets hovedstad at han fikk et lite sjokk hver gang han betalte med norske penger og fikk riktig beløp tilbake.

Grammatikalsk har norsk tre kjønn,

hankjønn, hunkjønn og intetkjønn. Det lærte i alle fall jeg på skolen. Ikke slik i Bergen.

Bergensk ikke har hunkjønn, men sier og skriver konen, jenten, hytten osv. På 60-tallet avtjente jeg verneplikt på Andøya i Nordland, og var med på å avløse en kontingent soldater fra Bergen. Bergenserne omtalte øya som «Duck Island, øien som Gud glemte, men som NATO husket».

Nå var jo det vanlig å skrive konen og hytten også i landets største avis (med trykkested Oslo) i mange år – noe henger igjen ennå – men likevel.



Duck Island

Ligge i ovnen



I Bergen **ligger** man i ovnen, i motsetning til østlendinger som **legger** i ovnen. Det må bli ubehagelig varmt.

Garpe-genitiv

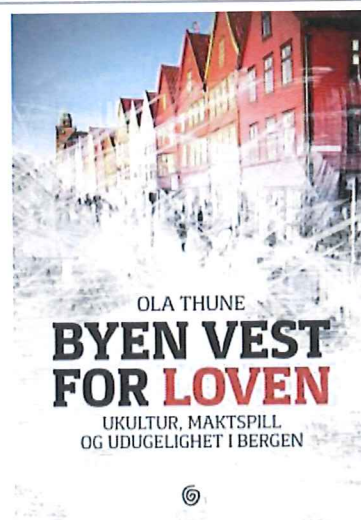


Så har vi «garpe-genitiv», som visstnok skal stamme fra hanseatene, tyskerne som i middelalderen hadde kontor i Bergen og handelsmonopol. Bergensere, og etter hvert mange andre, sier «Per sin bil» når de mener «Pers bil».

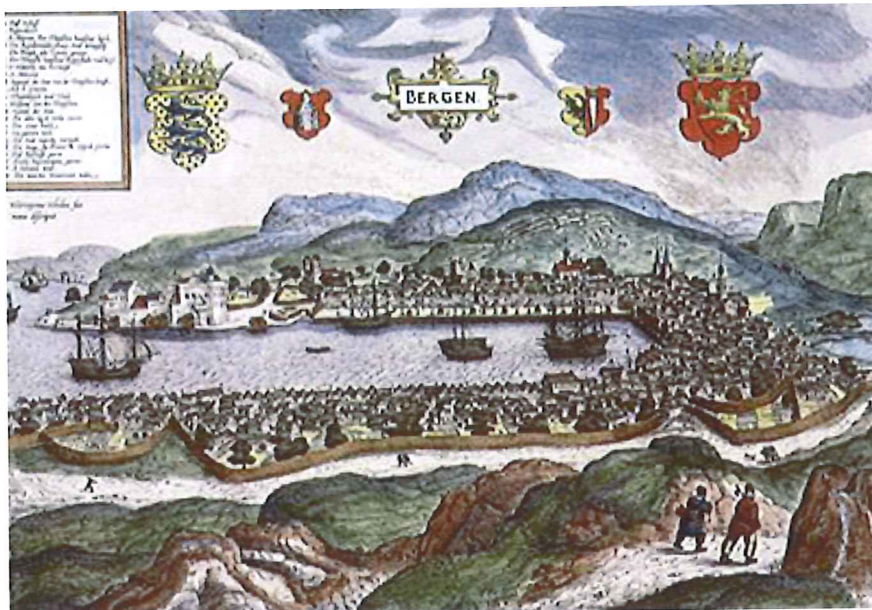
Politivoldsakene i Bergen

Det er ikke så mye som tilflytter Østlandet av det som skjer i Bergen. Et unntak er en rekke skandaler som fant sted i vestlandsbyen på 70-, 80- og 90-tallet. Ola Thune ble innblandet både som Kripas-sjef og privatetterforsker, og skrev senere ei bok om sakene og sine opplevelser.

«Byen vest for loven» er leseverdige og stiller spørsmål ved hvordan det er mulig for politi og rettsvesen å opptre som en lokal mafia. Et særpreg i denne sammenheng var at lokalpressen, representert ved storavisa Bergens Tidende, optrådte som heigjeng for politiet og ikke som «den fjerde statsmakt», som skal være kritisk til makten.



Stolt fortid



Bergen ca 1580

Kanskje er det i fortiden svaret er gjemt. Bergen var i mange hundre år Norges ubestridte hovedstad (hvis noe slikt fantes i moderne forstand). Det må ha vært sårt å overlate funksjon og status til en provinsby i øst – Christiania, senere kjent som Oslo.

Unionsoppløsningen



løsrive Norge

I unionsoppløsningen i 1905 spiller bergenseren Christian Michelsen en hovedrolle som statsminister. Han lykkes i å

men ikke i å legge hovedstaden til Bergen!



Christian Michelsen



Grensekontroll i Bergen

Kanskje var det sårhet som fikk politimesteren i Bergen til å true med å innføre grensekontroll på innfartsveiene til byen etter at Regjeringen for en del år siden hadde innført lettelser i grense- trafikken mot nabolandene.

Politimesteren var uenig med regjeringen, og hadde sikkert mange bergensere med seg.



Politimester Rolf B Wegner

Pianostatsråden



statspiano

I moderne tid støtter vi på statsråd **Victor D Norman**, som er mest kjent for et pianokjøp. Han var fra Bergen, men han var også klar på at en statsråd har behov for piano, betalt av det norske folk. Det ble avslått av departementet, men statsråden ga seg ikke. Til slutt ble et piano innkjøpt på velferdsmidler.

Det ble ikke med det. Ifølge VG kjøpte departementet år 2002 inn ekstrautstyr for 117 000 kroner til Normans kontor og tjenesteleilighet.

Regjeringssjefen

Så fikk vi Erna Solberg som regjeringssjef. Bergenserinne, ville vi kalt henne i tidligere tider.

Hun har vært omtalt som «Jern-Erna», men det var som sjef i Kommunaldepartementet.

Som statsminister har hun vært samlende og ikke splittende eller konfronterende, slik en kollegiumleder bør være. Tilhører stridige bergensere fortiden?



Jern-Erna



Statistisk sentralbyrå Statistics Norway

Dagens avisoppslag tyder på noe annet. Victor Normans statsekretær, **Christine Meyer**, ble SSB-sjef og skaffet avisene noe å skrive om. Også hun fra Bergen. Selv hevder hun at hun fikk i oppdrag å fornye og nedbemanne SSB, og det er akkurat det hun har forsøkt.

Forbilde?



Tormod Hermansen

Kanskje hadde Christine Meyer Televerkets omvandling til Telenor som forbilde. Televerket, kilde til frustrasjon for det norske folk særlig på 70-tallet, fikk ny sjef i 1991 med ordre om å modernisere bedriften (og etaten), slik at den ble konkurransedyktig. Jeg vet litt om det for jeg jobbet der da.

En mann ved navn Hermansen – og det var ikke Hermansen i Olsen-banden – dukket opp og satte i gang. Han var ikke fra Bergen.

Televerket ble nedbemannet og forvandlet til det ugjenkjennelige. Fagforeningene knurret og trodde de hadde loven på sin side. Men Hermansen lyktes, og kom fra det med skinnen i behold.

Tormod Hermansen lyktes fordi han hadde politisk ryggdekning. Det er den beste forklaringen på at han ustraffet kunne herje med en statsbedrift med røtter tilbake til 1855. Og med 100 fristilte og fastlønte fagforeningsledere. Det siste påstår i alle fall Hermansen i et intervju lenge etter at han overlot roret til en annen økonom. Kanskje det følte sånn.

Bråk i Statistisk sentralbyrå

Christine Meyer hadde ikke politisk ryggdekning. Samtidig ga hun uttrykk for politiske meninger som ikke var på linje med SSBs eier, Finansdepartementet. Slikt skal en være forsiktig med. Politikken utformes av politisk ledelse i departementene, ikke i statlige organer.

Og rapporter fra SSB skal ikke ha politisk slagside.

Så kan en stille spørsmål om hvorfor hun ble valgt til en slik jobb.



Christine Meyer

"Sosialist-økonomer"

I manns minne har sosialøkonomer bekledd rollen som **SSB-sjef**. Sosialøkonomer har greie på offentlig økonomi, nasjonalregnskap og sånt, og SSB hadde kvalifiserte kandidater til toppjobben.



Instituttbestyrer Vidar Christiansen

BORT MED "SOSIAL": - Vi ønsker oss et kort og greit navn og har derfor valgt å kalle instituttet vårt "Økonomisk institutt", sier bestyrer Vidar Christiansen (Universitetet i Oslo, år 2000)

- Er det da også noe i myten om at sosialøkonomer blant næringslivsfolk går under betegnelsen "sosialist-økonomer"? (spørsmål stilt til Vidar Christiansen).

- Jeg har nok registrert betegnelsen brukt, ja, men jeg er ikke så sikker på at dette er særlig utbredt..

Næringslivsøkonomer

Christine Meyer er siviløkonom. Siviløkonomer har sitt virke i næringslivet. Bedriftsøkonom er en klarere betegnelse.

Begrepet **A/S Norge** er kjent, men det er ikke greit å styre Norge som en bedrift. Ble hun valgt fordi hun er bergenser, at hun har hatt politiske verv i Bergen, i Ernas bekjentskapskrets? Trodde hun at hun kunne trumfe Siv Jensen med Erna Solberg?



Siviløkonom forklarer

Nedlatende bergensadvokat

Så har vi bråket rundt Oppkjøftig og grådig. 175 000 kroner for

Han mobber pressen, Hva er det med



Typisk bergenser?

advokat Dag Steinfeldt. Hvem annen kan beregne seg noen dagers jobb?

som han burde alliere seg med bergensere?